

Sòcrates

«No puedo enseñar nada a nadie. Solo puedo hacerles pensar»

Punt de vista

Women Legacy: un projecte europeu per incorporar dones als continguts educatius

Encara en aquests moments del segle XXI, els referents femenins als llibres de text de l'ensenyament secundari amb prou feines arriben a un 8%

En el banc de dades s'hi recull molta informació, organitzada per moviments, categories, gèneres o sistemes educatius

El 2020 va néixer el projecte de recerca europeu Erasmus+ 'Women Legacy, Our Cultural Heritage for Equity' amb el propòsit de fer visibles i accessibles en els continguts de l'educació secundària –a ESO i batxillerat– les contribucions i aportacions de les dones en els àmbits històrics, culturals, artístics i científics. Liderat per la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport de la Generalitat Valenciana i coordinat per la doctora Ana López Navajas, van ser 9 les entitats inicials que hi formaven part: Glasgow City Council, Universitat de València, Vilniaus Universitetas, El Legado de las Mujeres, Escola Sindical de Formació Melchor Botella, IAL Nazionale (Innovazione Apprendimento Lavoro), IES Benicalap de València i IIS Luigi Einaudi d'Itàlia.

Des de sempre hem tingut una visió androcèntrica de la història, la cultura o la ciència i diversos informes oficials estatals o autonòmics dels darrers anys constaten que, encara en aquests moments del segle XXI, els referents femenins als llibres de text de l'ensenyament secundari amb prou feines arriben a un 8%. Per tant, mantenir l'universal masculí i marginalitzar la meitat de la població, a més de desigualtat, provoca una manca de rigor acadèmic i un empobriment del coneixement. I aquest fou el punt de partida i objectiu de Women Legacy per treballar des de les Institucions d'educació, les universitats i els centres de secundària i poder canviar el discurs hegemònic tot facilitant eines per al professorat per incloure les dones en totes les matèries.

Durant aquests dos anys, s'ha anat donant forma al projecte, s'ha dissenyat el web i s'han creat continguts i bancs de recursos oberts per tal de treballar per una transmissió cultural que inclogui referents femenins en totes les matèries i que, a més, sigui transferible a qualsevol sistema educatiu europeu. Els objectius són reconèixer les dones com a subjectes protagonistes de la cultura i de la història, recuperar les seves contribucions i utilitzar i divulgar les obres literàries, musicals i artístiques d'aquestes creadores així com les seves biografies, tant des d'un punt de vista didàctic com per a l'elaboració de productes o programacions culturals. Així, a pàgina web de Women Legacy, accessible en català, castellà, anglès, italià i lituà, hi trobem en obert un banc de recursos generals de totes les disciplines, un catàleg de compositoras i obres musicals, un catàleg d'escriptores i obres literàries i un catàleg de creadores i obres artístiques. En el banc de dades s'hi recull molta informació, organitzada

per moviments, categories, gèneres o sistemes educatius. Són recursos oberts, accessibles i gratuïts que proporcionen, mitjançant fitxes clares i concises, informacions, activitats didàctiques, indicacions o recursos sobre les dones i les seves contribucions en els diferents continguts educatius que poden ser utilitzades en les aules.

El projecte ha crescut i, actualment s'està treballant en la creació de nous recursos. Si eren només 9 les entitats inicials, ara ja en són més de 130 de tota Europa. No només s'hi han unit altres universitats o centres educatius, sinó també ajuntaments, diputacions, editorials o associacions. En aquest sentit, a més d'altres grups de la Universitat Rovira i Virgili, s'hi han incorporat el GRILC (Grup de Recerca Identitats en la Literatura Catalana) i la Càtedra Josep Anton Baixeras de Patrimoni literari català i, també, el grup de treball que ha creat el web i les rutes 'Veus de dona a Tarragona', format per membres de diferents departaments de Llen-

gua catalana i literatura de l'Institut Antoni Martí i Franquès, l'Institut Constantí, l'Institut Ramon de la Torre i l'Institut Tarragona. Així, en el banc de recursos de Literatura –que compren escriptores i obres de la literatura universal i de diferents literatures nacionals–, dirigit per les professores Rosa Roig i Maria Lacueva, diferents especialistes, entre professorat i alumnat del Departament de Filologia Catalana de la Universitat Rovira i Virgili estem treballant en el catàleg de Literatura Catalana creant tot un seguit de fitxes i recursos nous que estaran aviat a l'abast i que se sumaran als que ja hi són.

Podeu cercar Women Legacy i hi trobareu tota la informació. La participació és oberta. Us animo a donar una ullada a la pàgina web i fer cerques en els diferents catàlegs, tenint en compte que encara és un treball en procés i que en pocs mesos s'ampliarà amb més recursos i materials. I us animo, sobretot, a utilitzar i difondre els seus continguts.

MONTSERRAT PALAU VERGÉS
Professora de la Universitat Rovira i Virgili i membre de l'APELLC